

Kļūdas projektu ieviešanā un pēcieviešanas uzraudzības principi

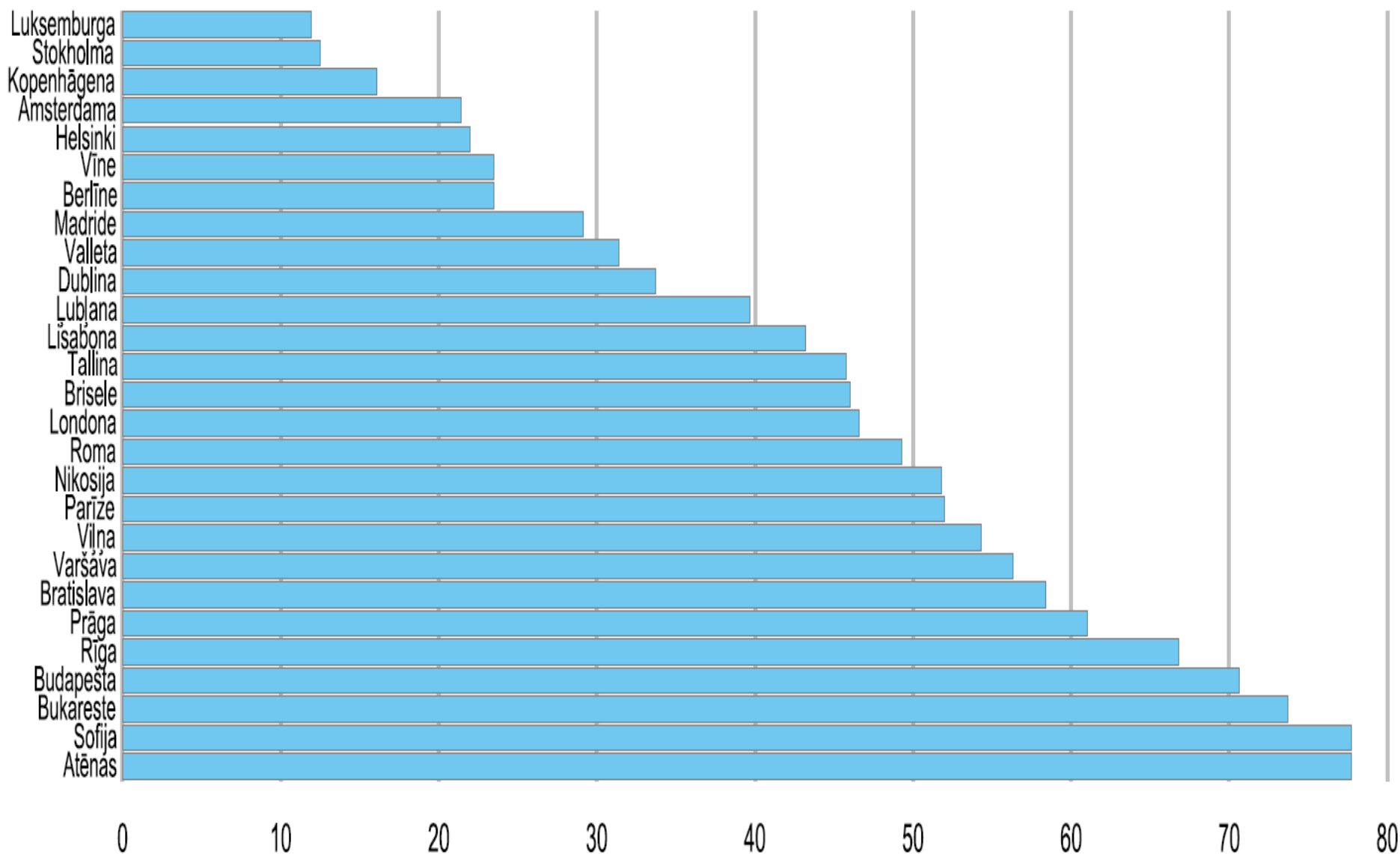
Attiecināmo izmaksu problēmas

- Joprojām tiek konstatētas neattiecināmās izmaksas, uz kuru risku VARAM norādīja vēl 2008.gadā
- Joprojām pastāv problēmas ar finansējuma deficīta likme piemērošanu: pastāv šaubas, ka projektu iesniedzēji vienmēr ir iepazinušies ar pašu projektu
- Netiek lasītas un ievērotas vadlīnijas
 - <http://www.varam.gov.lv/lat/fondi/kohez/?doc=6625>

1.27. To iedzīvotāju īpatsvars, kuri nepiekrīt šādam apgalvojumam: "Kopumā lielākajai daļai cilvēku šajā pilsētā var uzticēties", 2009. g.

% no respondentiem

Avots: Pilsētu audita uztveres pētījums

Izmaksu attiecināmība: piemēri (1)

Neattiecināmās izmaksas atbilstoši MK not. Nr. 836 (atsevišķas pozīcijas)	Neattiecināmo izmaksu piemēri
Projekta ieviešanai īpaši pirktu vai ražotu ilglietojuma iekārtu (arī iekārtu, kuras tiek izmantotas būvniecības procesā) iegādes izmaksas	✓ Automašīnas, ✓ Darbarīki; ✓ Traktortehnika vai cita tehnika, kas tiek izmantota būvniecības procesā kas tiek iegādāta projekta ietvaros un pēc būvniecības tik nodota īpašumā finansējuma saņēmējam;

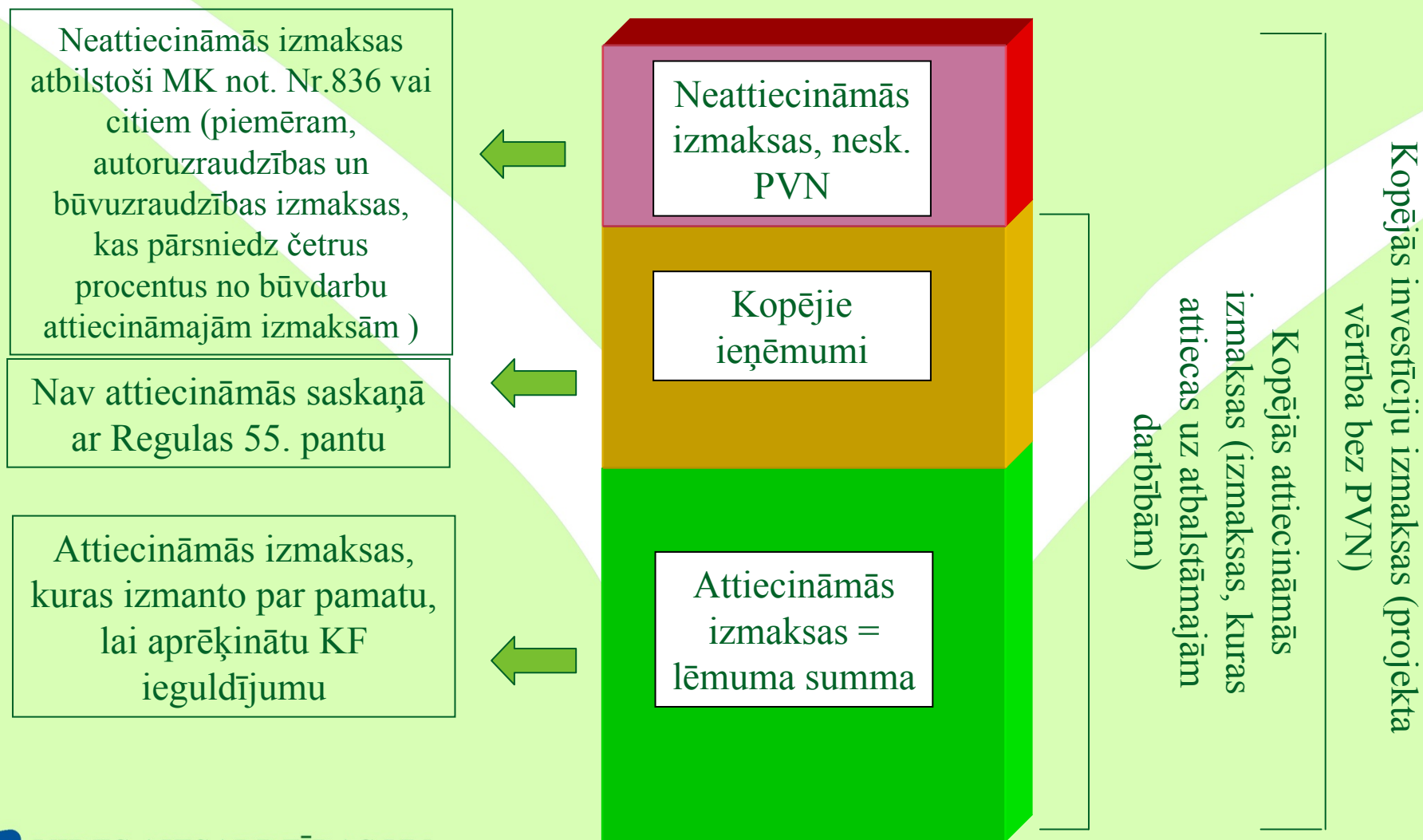
Izmaksu attiecināmība: piemēri (2)

Neattiecināmās izmaksas atbilstoši MK not. Nr. 836 (atsevišķas pozīcijas)	Neattiecināmo izmaksu piemēri
Administratīviem vai projekta vadības mērķiem izmantojamo ilglietojuma iekārtu (arī datortehnikas un transportlīdzekļu) izmaksas	Darba galdi, krēsli; Skapji; Datori; Ledusskapji, virtuves piederumi, virtuves iekārtojums; Veļas mašīnas; TV, radio, mobilie telefoni u.t.t.; Automašīnas; Iekārtu uzturēšanas izmaksas

Izmaksu attiecināmība: piemēri (3)

Neattiecināmās izmaksas atbilstoši MK not. Nr. 836 (atsevišķas pozīcijas)	Neattiecināmo izmaksu piemēri
citas izmaksas, kuras šajos noteikumos nav noteiktas kā attiecināmas izmaksas.	Dubultais finansējums, divu līgumu ietvaros tiek apmaksāts viens un tas pats darbs (piemēram, būvdarbu līgumā ir paredzētas izmaksas inženiera birojam un mērinstrumentiem inženiera vajadzībām, tai pat laikā inženiera līgumā ir noteikts, ka viņa dienas likmēs ir iekļautas visas izmaksas, kas saistītas ar pakalpojuma sniegšanu.)

Projekta izmaksu struktūra

Eiropas Savienības fondu projekti un iepirkumi

- **Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu Eiropas Savienības fondu finansētajos projektos**
 - http://www.esfondi.lv/upload/00-vadlinijas/10_10_vadlinijas_finansu_korekcijas.pdf

Kāpēc bija nepieciešamas vadlīnijas?

Piemēri

- Finanšu korekciju var piemērot gadījumos, kad noslēgtajā iepirkuma līgumā tiek veiktas būtiskas izmaiņas attiecībā uz iepirkuma nosacījumiem, kas tikuši vērtēti saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma noteikšanas procesā, piemēram, darbu izpildes termiņš, apmaksas kārtība u.c.
- 100 % finanšu korekcija piemērojama, gadījumā, kad pilnībā tiek mainīts līguma priekšmets
- Standarta finanšu korekcija – 25%

Piemēri

- **Līguma slēgšanas tiesības tika piešķirtas, nenodrošinot atbilstību Eiropas Komisijas publiskā iepirkuma direktīvās noteiktajām publicitātes prasībām un/vai Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām. Šis ir būtisks Kopienas noteikumu pārkāpums. Attiecas arī uz gadījumiem, kad pasūtītājs nav publicējis paziņojumu par iepirkumu IUB mājas lapā**
 - **Korekcija tiek piemērota no līguma vērtības.**
 - **Standarta finanšu korekcija – 100%**

Piemēri

- Līguma slēgšanas tiesību piešķiršana bez konkursa gadījumā, ja nav neparedzamu apstākļu izraisītas ārkārtas vajadzības vai ja nav neparedzamu apstākļu attiecībā uz papildu darbu un pakalpojumiem vai piegādēm
 - Korekcija tiek piemērota no papildu darbu (līguma) vērtības.
 - Standarta finanšu korekcija – 25%
 - Gadījumos, kad papildu līgumu (formulētu rakstiski vai nē), kas neatbilst EK publiskā iepirkuma direktīvām, kopējā summa nepārsniedz direktīvās noteikto sliekšni un 50% no sākotnējā līguma vērtības, korekcijas apmēru samazina līdz 25% no papildu darbu (līguma) vērtības.

Piemēri

- **Papildu darbi vai pakalpojumi, kas radušies neparedzamu apstākļu dēļ, kas pārsniedz direktīvās noteiktos limitus (50%)**
 - **100%**
 - **korekciju piemēro summai, kura pārsniedz 50% no sākotnējā līguma vērtības.**

Neparedzamības noteikšana

- **Nepārvaramā vara**
- **Trešās puses darbība: ko var un ko nevar uzskatīt par trešās puses ietekmi?**
- **Objektīvi neparedzami darbu izpildes apstākļi**
- **Finanšu un tehniskā saikne (iespēja nodalīt darbus)**

Piemēri

- **Nelikumīgu vērtēšanas kritēriju piemērošana**
- **Līguma slēgšanas tiesības tika piešķirtas, piemērojot nelikumīgus vērtēšanas kritērijus (piemēram, atlases kritēriju piemērošana līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai, neatbilstība kritērijiem, kurus pasūtītājs ir noteicis paziņojumā par līgumu vai iepirkuma dokumentācijā, vai arī nepareiza un/vai diskriminējoša vērtēšanas kritēriju piemērošana). Pie vērtēšanas kritēriju nepareizas/diskriminējošas piemērošanas var minēt arī gadījumu, kad kāda vērtēšanas kritērija ietvaros kā apakškritērijs tiek ņemts vērā kritērijs, kas pēc būtības atbilst pretendenta kvalifikācijai, vai gadījumu, kad pasūtītājs neievēro dokumentācijā noteikto punktu piešķiršanas kārtību.**
 - **Korekcija tiek piemērota no līguma vērtības.**
 - **Standarta finanšu korekcija – 25%**
 - **Šo apmēru var samazināt līdz 10% vai 5% atkarībā no pārkāpuma būtiskuma.**

Piemēri

- **Līgumā ietvertu darbu apjoma samazināšana, nesamazinot līguma vērtību. Līguma slēgšanas tiesības tika piešķirtas saskaņā ar publiskā iepirkuma direktīvām, taču pēc tam līgumā ietvertu darbu apjoms tika samazināts, proporcionāli nesamazinot līguma vērtību. Šī korekcija attiecas arī uz gadījumiem, kad samazinātais apjoms tiek izmantots citu darbu veikšanai.**
 - **Samazinātā darba apjoma vērtība, kā arī 25% no paveikto darbu vērtības**
 - **Ja vērtība tiek samazināta, 25% no samazinātās vērtības (līdz 10% izmaiņas) vai arī 25% no līguma summas**

Piemēri

- Dažu papildu elementu nepareiza piemērošana.
- Līguma slēgšanas tiesības tika piešķirtas saskaņā ar publiskā iepirkuma direktīvām, taču nenodrošinot atbilstību atsevišķiem papildu elementiem, piemēram, paziņojuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu publicēšana. Ja šāda veida pārkāpums ir tikai formāls bez potenciālas finansiālas ietekmes, korekcijas netiks veiktas.
 - 10%
 - Korekcija šajā gadījumā var būt arī 2% vai 5% no līguma vērtības atkarībā no pārkāpuma nopietnības un no tā, vai pārkāpums atkārtojas konkrētā projektā

Piemēri

- Iepirkuma līgums noslēgts, neievērojot publisko iepirkumu regulējošajos normatīvajos aktos noteikto nogaidīšanas termiņu vai aizliegumu slēgt līgumu.
 - 10%
- Vienlīdzības principa pārkāpums
 - Līguma slēgšanas tiesības piešķirtas atbilstīgi publicitātes noteikumiem, taču vērtēšanas procedūrā ir pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips attiecībā uz uzņēmējiem.
 - Līguma izpildes laikā tiek pārkāpti nolikumā paredzētie nosacījumi, kas bija spēkā attiecībā uz visiem pretendentiem, kas piedalījās iepirkumā.

1.15. Laime un IKP uz vienu iedzīvotāju, 2007. g.

	Laimes indekss ¹	Laimīgas dzīves gadu skaits, 2007. g.	IKP uz vienu iedzīvotāju (indekss, kur ES-27=100)	Rangs			Ranga atšķirības attiecībā pret IKP	
				Laime	Laimīgas dzīves gadi	IKP uz vienu iedzīvotāju	Laime	Laimīgas dzīves gadi
DK	8,3	61	121,3	1	5	6	5	1
FI	8,3	61	118,0	1	4	7	6	3
SE	8,2	63	122,8	3	1	4	1	3
IE	8,0	62	148,1	4	2	2	-2	0
LU	8,0	59	150,0	4	7	1	-3	-6
NL	8,0	62	132,2	4	3	3	-1	0
MT	7,9	60	76,4	7	6	18	11	12
BE	7,8	58	115,7	8	10	10	2	0
FR	7,8	58	108,5	8	9	11	3	2
UK	7,8	59	116,7	8	8	8	0	0
CY	7,7	55	93,6	11	12	14	3	2
SI	7,7	52	88,6	11	16	16	5	0
ES	7,6	55	105,0	13	13	12	-1	-1
CZ	7,5	51	80,1	14	17	17	3	0
DE	7,5	55	115,8	14	11	9	-5	-2
SK	7,5	47	67,7	14	21	21	7	0
EE	7,4	48	68,8	17	19	20	3	1
PL	7,4	47	54,4	17	20	25	8	5
AT	7,3	54	122,8	19	14	4	-15	-10
EL	7,3	53	92,8	19	15	15	-4	0
LT	7,3	45	59,3	19	23	23	4	0
HU	7,0	42	62,6	22	24	22	0	-2
IT	7,0	51	103,4	22	18	13	-9	-5
RO	7,0	37	41,6	22	26	26	4	0
PT	6,9	45	75,6	25	22	19	-6	-3
LV	6,8	41	55,7	26	25	24	-2	-1
BG	5,8	37	37,7	27	27	27	0	0

Vispārīgie principi projektu pēcieviešanas uzraudzībā

- Ja ir notikušas būtiskas pārmaiņas, kas radījušas noteiktas sekas:
 - ietekmē darbības būtību,
 - ietekmē darbības īstenošanas nosacījumus vai arī
 - rada nepamatotas priekšrocības uzņēmumam vai publiskai struktūrai

finansējuma saņēmējam ir jāatmaksā saņemtais ES finansējums

- Saskaņā ar MK noteikumiem finansējuma saņēmējam piecus gadus pēc projekta pabeigšanas reizi gadā jāiesniedz VARAM projekta pēcieviešanas uzraudzības veidlapa

Atbalsta summas pārskatīšana

- Projekta ietvaros tiks gūti ienākumi, lielāki, nekā tas bija plānots projekta iesniegumā
- 5 gadus pēc projekta pabeigšanas

Atbalsta summas pārskatīšana

- Projekta ietvaros netiek ievēroti sākotnējie projekta pieņēmumi:
 - Tarifi
 - Iedzīvotāju skaits
- Kontrole: vismaz 5 gadu laikā pēc projekta pabeigšanas

Institucionālās problēmas: risinājumi

- Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedz pašvaldības kapitālsabiedrība, kurai pieder pamatlīdzekļi ūdenssaimniecības pakalpojuma sniegšanai. Kapitālsabiedrība izraksta rēķinus un iekasē samaksu par ūdenssaimniecības pakalpojumu.
- Līgumā starp kapitālsabiedrību un novada domi ir norādīti konkrēti sniedzamie ūdenssaimniecības pakalpojumi, ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas teritorija, ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējam piešķirtās ekskluzīvās vai īpašās tiesības, līguma darbības laiks, iespējas saņemt atlīdzības maksājumus u.c.
- Stratēģiski un finansiāli ekonomiski optimālākais risinājums būtu novadā izveidot vienu ūdenssaimniecības sabiedriskā pakalpojuma sniedzēju – komercsabiedrību, kas sniedz ūdenssaimniecības pakalpojumu visā novada teritorijā

http://www.varam.gov.lv/lat/fondi/udenssaimniecibas_projekti/?doc=10283

Galvenās problēmas

- Neizpratne par uzņemtajām saistībām
- Ūdenssaimniecība – neizpratne par aglomerācijas definīciju
- Institucionālās izmaiņas
- “Mākslīgi” aprēķini, neizpratne par SPRK metodiku
- Izmaiņas tarifu politikā
- Zema aktivitāte mērķu sasniegšanā
- Zema kapacitāte un nepietiekama kontrole
- **Neiesaistīšanās projekta īstenošanā**

Paldies par uzmanību!

www.varam.gov.lv

Līdzfinansē Eiropas Savienība
ieguldījums Tavā nākotnē!

